

דברים גם לקבוע פיגול, וגם להוציא קדשי קדשים מידי מעילה ולהביא קדשים קלים לידי מעילה<sup>(69)</sup>.

יתיב, ישב, אביי, וקאמר לה להא שמעתא, ואמר שמועה זו של רב גידל.

[אינה מוציאה] מידי מעילה בקדשי קדשים<sup>(67)</sup>, כדי שייקרא שהקרבן נותר לכהנים. וכן אינו מביא לידי מעילה בקדשים קלים<sup>(68)</sup>.

מפני שהזריקה אינה יכולה לעשות שני

הפיגול במחשבת חוץ למקומו או שלא לשמה]. ולדוגמה: בזבחים כט.

ועוד מקשה הצאן קדשים, אם כן, למה הביא רב פפא ממרחק לחמו, ממשנה לגבי לחמי תודה, הרי היה יכול להקשות כן ממשנתנו שנאמר בה: שחטה חוץ לזמנה וכולי.

69. התוס' כתבו "דתרתי לא עבדי". ולכאורה כוונתם, ששני דברים אלו סותרים זה את זה, כלומר, אותה הזריקה המביאה לידי פיגול והפוסלת ומרחקת את הקרבן מקדושתו, אינה יכולה לקרב אותו להיות קרבן שהגיע ליעודו הניתר לכהנים ופקע ממנו איסור מעילה. והנה, לקמן בהמשך הסוגיא מקשים האמוראים על רב גידל מברייתות. ומשמעות הסוגיא משמע שאינם רק מקשים, אלא חולקים עליו. וכן מבואר בתוס' כמה פעמים בסוגיא. ועיין תוס' מנחות [מז ב ד"ה ולאן].

וצריך לומר, שהחולקים על רב גידל, סוברים, כיון שהזריקה פועלת לקבוע את הפיגול, יש עליה "כח" ו"חשיבות" של זריקה גם לענין מעילה. ובהמשך הסוגיא יבואר. ועיין בהערה 104, 107.

אבל, עדיין קשה, פשיטא! מה משמענו רב גידל? הלא משנה מפורשת היא במשנתנו בדברי רבי יהושע "ואיזו היא שלא היה לה שעת היתר לכהנים שנשחטה חוץ לזמנה וחוץ למקומה". ועוד קשה, איך חולקים עליו שאר האמוראים?

קושיא זו הקשה החפץ חיים בספרו ליקוטי הלכות. ותיירץ, מהמשנה אין הכרח לדינו של רב

67. השפת אמת מקשה מדברי רב גידל על שיטת הרמב"ם.

הרמב"ם סובר [עיין הערה 42] שכל הפסולין שנשנו במשנתנו שיש בהן מעילה, מעילתן היא רק מדרבנן.

והנה, כאשר חכמים גוזרין איסור, טעמם הוא משום הרחקה, ולענייננו, שאם יותר ליהנות מקרבנות פסולים, יבואו להחליף ולהינות מקרבנות כשרים, ויעברו על איסור מעילה.

ועתה, הרי רב גידל מדבר בלאחר זריקה, ואם כן, מה ראו על ככה לגזור, הרי בקרבנות קדשי קדשים כשרים אחרי זריקתם יצאו מידי מעילה, ולמה אסרו ליהנות מקרבן שדמה נזרק בפיגול? ומה בכך אם יחליף ויהנה מקרבן כשר? ובשלמא אם נאמר שפסול זה הוא מדאורייתא, הואיל ולא הותר לכהנים, ניחא,

אך אם הוא גזירה מדרבנן, קשה למה גזרו?

68. בפירוש המיוחס לרש"י ובפירוש רבינו גרשום ורבינו אליקים מובא בשיטה מקובצת, מפרשים [ראה בדבריהם בהמשך ד"ה א"ל בזריקה], שרב גידל מדבר במי שפיגל בשחיטה ובזריקה, וכיון שהוא פיגול גמור, לכן אינה מוציאה מידי מעילה, אבל אם פיגל בשחיטה בלבד אינו פיגול גמור, והזריקה מוציאתו מידי מעילה. [ולפי פירוש זה יתורץ הקושיא בהערה הבאה].

אבל האחרונים, עיין קרן אורה, תמהים מאוד על פירוש זה, כי מבוואר בהרבה משניות במסכת זבחים, שאף מי שפיגל בשחיטה בלבד, הריהו פיגול גמור [אלא שיכול "לקלקל" את